

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 28-29 maja 2017 r. na kierunku „turystyka i rekreacja”
prowadzonym na Wydziale Turystyki i Rekreacji Akademii Wychowania
Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku na poziomie
studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim**

Warszawa, 2017

Spis treści

Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny.....	4
1. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
2. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
Tabela 1	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej	9
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	13
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	13
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	18
Zalecenia	19
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	19
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	23
Dobre praktyki.....	23
Zalecenia	23
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia.....	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	25
Dobre praktyki.....	26
Zalecenia	26
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	26
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	26
Dobre praktyki.....	27
Zalecenia	27
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia.....	27
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	28
Dobre praktyki.....	28
Współpraca międzynarodowa w zakresie prowadzenia czasopisma naukowego.	28
Zalecenia	28
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	29
Dobre praktyki.....	29
Zalecenia	30
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia.....	30

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8	30
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	32
Dobre praktyki.....	33
Brak	33
Zalecenia	33
7. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny	33
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych..	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena...	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Janusz Iskra - członek PKA
członkowie:

1. dr hab. Rajmund Tomik – ekspert PKA
2. dr Mariusz Pociecha – członek PKA
3. mgr Małgorzata Piechowicz – ekspert ds. postępowania oceniającego
4. mgr Dominik Czapczyk – ekspert pracodawca
5. Żaneta Komoś – ekspert student

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” prowadzonym na Wydziale Turystyki i Rekreacji Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2010/2011, przyznając ocenę pozytywną (uchwała Nr 850/2011 z dnia 28 września 2011 r.). Wśród sformułowanych przez Zespół Oceniający uwag znalazły się błędy w konstrukcji treści programowych, które nie odpowiadały obowiązującym wówczas standardom, powtarzania treści realizowanych na pierwszym stopniu studiów w programach studiów drugiego stopnia, braku wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Szczegółowe informacje odnośnie działań naprawczych podjętych w następstwie zaleceń wskazanych przez Zespół Oceniający wskazano poniżej w tabeli w pkt. 8.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z autorami Raportu Samooceny, członkami Wydziałowej Komisji ds. Jakości i Programów Kształcenia, pracownikami odpowiedzialnymi za zasoby biblioteczne i pracę biblioteki, pracownikami biura karier (Akademiczne Centrum Karier), przedstawicielami Samorządu Studentów, studentami, nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć, dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

1. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Turystyka i rekreacja	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne, niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk o kulturze fizycznej dziedzina nauk ekonomicznych (ekonomia, nauki o zarządzaniu) dziedzina nauk prawnych (prawo) dziedzina nauk społecznych (psychologia)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	4 semestry 120 pkt ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	<i>Terapeuta Spa, Trener osobisty, Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym i sportowym, Żywnienie i suplementacja.</i>	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	24	
	stacjonarne	niestacjonarne

Liczba studentów kierunku	189	39
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	1365	850

2. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

W związku z wprowadzeniem, przez Władze Wydziału TiR AWFIS w Gdańsku, zmian:

1. w harmonogramie działań Wydziałowej Komisji ds. Jakości i Programów Kształcenia, we współpracy z Radą Samorządu Studentów, na rok akademicki 2017/2018, dotyczących zwalczania plagiatyzmu w pracach naukowych i postępowania związanego z naruszaniem zasady etyki studenta;
2. na stronie www. Uczelni i wprowadzeniu zakładki pn. „Potwierdzanie efektów kształcenia”, pod którą są systematycznie wprowadzane, modyfikowane i uzupełniane informacje dotyczące zasad uznawania efektów kształcenia, kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zrealizowanych okresów kształcenia,

ZO PKA dokonał zmiany uprzednio sformułowanej oceny w zakresie Kryterium nr 2, z oceny Zadowalającej na ocenę W pełni

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni /
-----------	---

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

	Zadowalająca/ Częściowa
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni

3. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

Koncepcja kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja (TiR), studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki, jest skoncentrowana na potrzebach studentów, w zakresie kształcenia ich kompetencji zawodowych, udziału w badaniach naukowych, przygotowania do studiów III stopnia, rozwiązywania różnych problemów pojawiających się na współczesnym rynku turystycznym i/lub rekreacyjnym oraz realizacji specyficznych zadań związanych z wymaganiami różnych grup społecznych. Wcielana w życie na kierunku koncepcja kształcenia, która powstała przy współpracy z *Polską Izbą Turystyki (PIT)* oraz z *Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną (PROT)*, jest zgodna z misją i strategią Uczelni (*Uchwała Nr 2 Senatu AWFis z dnia 30.01.2012*), w tym ze strategią działania Wydziału Turystyki i Rekreacji (TiR) oraz ogólnouczelnianą polityką jakości kształcenia, wg której szczególnie istotna jest stała współpraca z lokalnym środowiskiem i pracodawcami, którzy stanowią ważny czynnik inspirujący do systematycznej weryfikacji i modyfikację programów kształcenia, w celu dostosowywania ich treści do oczekiwań rynku pracy. Opracowana przez dydaktyków wizytowanego kierunku koncepcja kształcenia uwzględnia efekty międzynarodowej współpracy z przedstawicielami europejskiej nauki, czego przykładem są wykorzystywane w programie kształcenia standardy: *Europe Active/EREPS Registration Requirements Profile EQF Level 6 Advanced Health & Exercise Specialist. (2015). EuropeActive, Brussels* oraz *EuropeActive Standards. EQF Level 5. Pregnancy and Postnatal Exercise Specialist. (2016). EuropeActive, Brussels.* . Uczelnia i Wydział przyjęły, że w latach 2016-2020 nadrzędnymi celami strategicznymi, w zakresie procesu kształcenia, będą: dostosowanie tego procesu do wymagań pracodawców i konkurencyjności absolwentów na polskim i europejskim rynku pracy w sektorze rekreacji i turystyki; ukierunkowanie tego procesu na kompetencje warunkujące pełnienie zadań zawodowych związanych z promocją i wdrażaniem społeczeństwa do aktywnego i zdrowego stylu życia; zapewnienie w tym procesie możliwości potwierdzania kwalifikacji zgodnie z *Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji* i w odniesieniu do *Sektorowej Ramy Kwalifikacji w Sporcie i w Turystyce*. Na ocenianym kierunku studiów, przyjęto ogólnoakademicki profil kształcenia i założono, że absolwent osiągnie, wykorzystując zaawansowaną wiedzę, umiejętność planowania i organizowania pracy w sektorze turystyki i rekreacji, w warunkach standardowych i w warunkach nie w pełni przewidywalnych. Ponadto, absolwent będzie przygotowany do działalności koncepcyjnej, przy uwzględnieniu głównych, naukowych trendów rozwojowych w turystyce i rekreacji. Zgodnie z koncepcją kształcenia, absolwent studiów drugiego stopnia jest gotowy, by w innowacyjny sposób kreować obszar współczesnej turystyki i rekreacji, między innymi poprzez realizację w toku kształcenia badań naukowych i wdrażanie wyników tej działalności w sektorze turystyki i rekreacji oraz w życiu społecznym uwzględniając wymogi rynku pracy. społecznym. Kluczową rolę w tak przyjętej koncepcji kształcenia pełni udział studentów w badaniach naukowych realizowanych w toku kształcenia, związanych - między innymi - ze zmiennością budowy somatycznej i sprawności fizycznej człowieka lub analizą potrzeb i oczekiwań turystyczno-rekreacyjnych człowieka w różnych okresach ontogenezy. Ważne jest także - w realizowanej koncepcji - przygotowanie studiujących do racjonalnego wykorzystywania różnych form aktywności fizycznej oraz do realizacji zadań na typowych stanowiskach w hotelarstwie i gastronomii, obsłudze turystyki oraz branży spa&wellness.

Aktualnie Wydział TiR współpracując z *PROT* prowadzi prace wdrożeniowe nowej specjalności *Kreowanie wizerunku produktu turystycznego*. Ponadto, Wydział nawiązał w

bieżącym roku akademickim współpracę z *Akademią Rainbow Tours* w celu przygotowania i realizacji kształcenia dualnego dla animatorów czasu wolnego i rezydentów w obiektach hotelarskich, a w przyszłym roku akademickim zamierza dokonać odniesienia kompetencji, zdobywanych przez studentów w obszarze turystyki, do *Sektorowej Ramy Kwalifikacji w Turystyce*. W ramach studiów drugiego stopnia, kierunek turystyka i rekreacja, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej realizowane są programy czterech specjalności: *terapeuta spa; trener osobisty; zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym i sportowym; żywienie i suplementacja*. Wprowadzona w życie na Wydziale TiR koncepcja kształcenia uwzględnia efekty międzynarodowej współpracy w obszarze europejskiej nauki. Wykorzystywane w programie kształcenia standardy: *Europe Active/EREPS Registration Requirements Profile EQF Level 6 Advanced Health & Exercise Specialist. (2015). EuropeActive, Brussels* oraz *EuropeActive Standards. EQF Level 5. Pregnancy and Postnatal Exercise Specialist. (2016). EuropeActive, Brussels*, wskazują na fakt umiędzynarodowienia procesu kształcenia realizowanego na wizytowanym kierunku. Ponadto, Władze kierunku dbają o realizację przez studentów i pracowników różnorodnych działań o charakterze międzynarodowym. Przykładem może być współudział i organizacja w takich imprezach o zasięgu międzynarodowym jak *Mistrzostw Świata w Lekkiej Atletyce (2014), Mistrzostw Świata w Piłce Ręcznej (2016)*. Na wizytowanym kierunku w ramach ogólnouczelnianego programu „*Internacjonalizacja Uczelni – Element Programu Rozwojowego AWFis w Gdańsku*” obserwuje się duże zainteresowanie społeczności akademickiej wyjazdami w ramach programu ERASMUS+. Studenci mają możliwość wyjazdu do 17. uniwersytetów, a pracownicy do 38. Uczelni, poza granicami Polski. Ponadto, Władze Wydziału planują: aktywizację umiędzynarodowienia wyników prowadzonych badań; opracowanie i wdrożenie wydziałowej polityki marketingowej na rynku zagranicznym; przygotowanie własnej strony internetowej w pełnej wersji anglojęzycznej; zakup anglojęzycznej literatury do każdego przedmiotu; szkolenie pracowników mających kontakt ze studentem (dziekanat, sekretariaty, portiernia etc.) z zakresu komunikacji w języku angielskim.

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich na kierunku „turystyka i rekreacja” są ściśle związane z problematyką prowadzonych zajęć (w tym z przyjętym programem i efektami kształcenia), łącząc w sobie zagadnienia badań empirycznych z aspektami teoretycznymi. Programy badawcze uwzględniają efekty w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych. Wśród publikacji o łącznej punktacji MNiSW (426 prac), 79 to prace z IF (łączny współczynnik – 128,3). Wśród projektów badawczych (w sumie Wydział realizuje ich 13, wszystkie z udziałem pracowników ocenianego kierunku) są m.in. „*Pogodna i aktywna jesień życia – badania naukowe dotyczące aktywizacji ruchowej osób w późnej dorosłości*”. Kompleksowego ujęcia badań dowodzi projekt „*Przebieg ciąży i porodu oraz występowanie wysiłkowego nietrzymania moczu u kobiet z ciążą fizjologiczną, uczestniczących w programie prenatalnej aktywności fizycznej*”. Podstawą programu są rekreacyjne ćwiczenia fizyczne kobiet w różnych okresach ciąży, co zbliża cały program do problematyki programu studiów z akcentem na rekreację i wskazuje. Wśród projektów badawczych realizowanych w aspekcie turystyki warto wyróżnić „*Finansowanie turystyki w Polsce*” oraz „*Geograficzne uwarunkowania budowy kapitału społecznego, jako efektu realizacji imprez masowych. Przykład wybranych powiatów ziemskich Polski wschodniej*”. Tematyka projektów pozwala uznać iż prowadzone są w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej w dziedzinie nauki o kulturze fizycznej, a także w obszarze nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i nauki o zarządzaniu. W części projektów uczestniczą studenci – członkowie kół naukowych oraz dyplomanci. W trakcie wizytacji członkowie Zespołu zapoznali się ze szczegółami wybranych projektów. W

wielu inicjatywach zaangażowani są studenci, przeprowadzając wstępne analizy w czasie zajęć dydaktycznych. Tematyka prac magisterskich związana jest z problemami prowadzonych badań, a treści przedmiotów specjalnościowych nawiązują do późniejszych prac promocyjnych.

1.3. Efekty kształcenia

Opis zakładanych efektów kształcenia dla studiów drugiego stopnia, na kierunku turystyka i rekreacja, o profilu ogólnoakademickim, realizowanych na Wydziale TiR, AWF i S, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, został zatwierdzony *Uchwałą nr 8 Senatu AWF i S z dnia 22 kwietnia 2012 roku*. Zawiera on 18 efektów kształcenia z zakresu wiedzy, 19 efektów z zakresu umiejętności oraz 13 efektów z zakresu kompetencji społecznych. Zestawione do realizacji efekty kształcenia obejmują dwa obszary wiedzy. Pierwszy obszar obejmuje nauki medyczne i nauki o zdrowiu oraz nauki o kulturze fizycznej, z dziedziną nauk o kulturze fizycznej, a drugi obszar dotyczy nauk społecznych, z dziedzinami: nauk społecznych i dyscypliną psychologia; nauk ekonomicznych, z dyscyplinami ekonomia i nauki o zarządzaniu, oraz z nauk prawnych i dyscypliną prawo. Zatwierdzone efekty kształcenia odpowiadają przyjętym obszarom wiedzy. Zostały one sformułowane w sposób zrozumiały, bazujący na terminologii właściwej dla przyjętych obszarów kształcenia, z pełną możliwością ich weryfikacji, tak jak to przedstawiono w poszczególnych sylabusach, dla wszystkich przewidzianych w programie kształcenia przedmiotów. Zakładane efekty kształcenia dają absolwentom tego kierunku dobre podstawy teoretyczne i praktyczne do innowacyjnego działania w obszarze turystyki lub rekreacji, formułowania oraz rozwiązywania problemów, w tym problemów badawczych, a także kompetencje do kierowania zespołami w sektorze turystyki i/lub rekreacji. W 2015 roku Uczelnia i Wydział zmodyfikowały omawiany opis efektów kształcenia, bez istotnych zmian w ich liczbie, oraz zakresie przyporządkowania obszarowego, ale doskonaląc treści merytoryczne. Należy stwierdzić, że przy definiowaniu kluczowych kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych istotne znaczenie miała współpraca Wydziału z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Zakładając oczekiwania absolwentów i możliwość transferu ich osiągnięć na zagranicznym rynku pracy Władze Wydziału zadbały o spójność opisu efektów kształcenia z międzynarodowymi standardami edukacyjnymi, a w zakresie języka obcego wprowadziły efekty kształcenia umożliwiające osiągnięcie poziomu B2+ (270 godzin pracy studenta, w tym 118 godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim na studiach stacjonarnych i 263 godziny w tym 72 godziny w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim na studiach niestacjonarnych, na łączną sumę 9 pkt. ECTS). W opinii studentów uczestniczących w spotkaniu z ZO PKA jest to liczba godzin, która nie wystarcza do swobodnego komunikowania się w języku obcym. Od 2012 r. uwzględniono możliwość zdobywania i potwierdzania częściowych kwalifikacji zawodowych, w zakresie trenera rekreacji ruchowej lub trenera osobistego, w odniesieniu do *Europejskiej i Polskiej Ramy Kwalifikacji* w projekcie ogólnopolskiego *Porozumienia Akademii Wychowania Fizycznego w sprawie wspólnego systemu nadawania kwalifikacji w rekreacji ruchowej (2012)*. Uczelnia i Wydział formułując kluczowe efekty kształcenia uwzględniły także osiągnięcia i nowe trendy naukowo-badawcze w obszarze turystyki i rekreacji, czego przykładem są zakładane efekty realizowane w różnych modułach i przedmiotach np. w zakresie: *gerontokinezyprofilaktyki; aktywności fizycznej w ciąży i po porodzie; diagnostyki pracy i wypoczynku*. Zaprezentowane w sylabusach efekty przedmiotowe są spójne z efektami kierunkowymi. Przykładowo, efekty przedmiotowe z przedmiotu Historia kultury np. *Wymienia cechy kultury polskiej i zna jej miejsce w kulturze europejskiej. Rozumie rolę kościoła w procesie kulturotwórczym* - mają związek z kierunkowymi efektami KW_16-17, KK_01, KK_11, KK_13; z przedmiotu Anatomia np. *Opisuje i analizuje budowę, funkcje i fizjologię człowieka* - mają związek z kierunkowymi

efektami KW_01-02, KU_02, KK-01-03; z przedmiotu Trener osobisty np. *Samodzielnie układa plany prozdrowotnej aktywności fizycznej dla osób o zróżnicowanych potrzebach psychofizycznych* lub *Prawidłowo technicznie wykonuje ćwiczenia fizyczne, wykorzystywane w prowadzonych jednostkach treningowych, w tym ćwiczenia korygujące postawę ciała* lub *Samodzielnie układa plany żywieniowe dla osób o zróżnicowanych potrzebach - mają związek z kierunkowymi efektami KW_01-03, KU_02, KU_03, KU_06* etc. Ponadto, należy podkreślić, że Władze aktywnie planując kolejne prace modyfikacyjne nad opisem zakładanych efektów kształcenia, mają zamiar w roku akademicki 2017/2018, wprowadzić istotne zmiany uwzględniające aktualne potrzeby rynku pracy, kierunki naukowo-badawcze w zakresie TiR oraz zmieniające się wymagania formalne w polskim systemie edukacji, w tym nowe brzmienie Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz założenia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Dodatkowo, w działaniach modyfikacyjnych nad efektami, Władze Wydziału stwierdzają, że wykorzystują dobre praktyki stosowane przy tworzeniu opisów kwalifikacji w zakresie turystyki i/lub rekreacji, w tym kwalifikacji częściowych włączanych do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (*według Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 roku*).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia realizowana na Wydziale Turystyki i Rekreacji, na kierunku turystyka i rekreacja, AWF i S w Gdańsku, studia II stopnia, forma stacjonarna i niestacjonarna, oraz plany jej rozwoju, oparte na wzorcach krajowych i międzynarodowych, mają związek ze strategią oraz misją rozwoju Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku. Cele strategii Wydziału odpowiadają ogólnie przyjętej w Akademii polityce jakości, i przede wszystkim uwzględniając rozwój nauki, są zorientowane na postęp naukowo-badawczy, oczekiwania lokalnego rynku pracy i środowiska społeczno-gospodarczego. Wydział prowadzący oceniany kierunek systematycznie monitoruje współczesne działania naukowo-badawcze w obszarze turystyki i rekreacji; rynek pracy, w zakresie oczekiwań podmiotów turystycznych i rekreacyjnych. Przyjęte przez Wydział zakładane efekty kształcenia przejrzyście i zrozumiale opisują oceniany kierunek studiów, w tym przewidziane programem moduły specjalnościowe. Założone do realizacji i osiągnięcia efekty są możliwe do weryfikacji i gwarantują zdobywanie przez studentów umiejętności naukowo-badawczych, w tym dyplomowania oraz umiejętności praktycznego działania w warunkach odpowiadających przyszłej pracy zawodowej. Badania naukowe prowadzone na kierunku turystyka i rekreacja są ściśle związane z programem studiów i przyjętymi efektami kształcenia, a w szczególności są ukierunkowane na dogłębną analizę: *aktywizacji ruchowej osób w późnej dorosłości; prenatalnej aktywności fizycznej kobiet; finansowanie turystyki w Polsce; geograficzne uwarunkowania realizacji imprez masowych*. Tematyka realizowanych badań pozwala stwierdzić, iż prowadzone są w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej w dziedzinie nauki o kulturze fizycznej, a także w obszarze nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i nauki o zarządzaniu. Dodatkowo można powiedzieć, że łączy one teorię z praktyką, zwracając uwagę na potrzeby rynku pracy.

Zalecenia

- kontynuować ogólnoakademicki profil kształcenia, wzmacniając go poprzez systematyczny rozwój badań naukowych;
- uruchomić procedury zmierzające w założeniu do odniesienia kwalifikacji i kompetencji, zdobywanych przez studentów w obszarze turystyki, do *Sektorowej Ramy Kwalifikacji w Turystyce*.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

Przedstawione do oceny ZO PKA programy kształcenia, realizowane na kierunku turystyka i rekreacja, w ramach studiów drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, są zgodne z *Załącznikami nr 1 i nr 2 do Uchwały nr 2 Rady Wydziału TiR z dnia 29.06.2016 roku*. Program studiów stacjonarnych zakłada kształcenie w okresie czterech semestrów (każdy semestr w liczbie 14.-15. tygodni), w czasie 855 godzin modułów/zajęć obligatoryjnych i około 510 godzin modułów/zajęć fakultatywnych (w zależności od wybranej specjalności) z 1023 godzin do wyboru, na łączną sumę co najmniej 120 pkt. ECTS. Program studiów niestacjonarnych zakłada analogicznie kształcenie w okresie czterech semestrów (w każdym semestrze zaplanowano jeden zjazd na czas 19. dni, uzupełniany, w razie konieczności, spotkaniami w wybrane weekendy), ale w czasie 510 godzin modułów/zajęć obligatoryjnych i około 340 godzin modułów/zajęć fakultatywnych (w zależności od wybranej specjalności) z 704 godzin możliwych do wyboru, na łączną sumę co najmniej 120 pkt. ECTS. Organizacja roku akademickiego podawana jest do publicznej wiadomości na co najmniej pięć miesięcy przed jego rozpoczęciem. W bieżących cyklach kształcenia, na ocenianym kierunku, w ramach obu realizowanych programów studiów, studenci mogą uzyskiwać kwalifikacje zawodowe w specjalnościach: *terapeuta spa; trener osobisty; zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym i sportowym; żywienie i suplementacja*. Analizowane programy zawierają zajęcia w ramach przedmiotów obieralnych w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby pkt. ECTS (stanowią one co najmniej 36 pkt. ECTS); moduły zajęć, realizowane w formie praktycznej, związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej oraz nauk społecznych (np. *wpływu aktywności fizycznej na organizm, w tym aktywizacja ruchowa osób w późnej dorosłości; gerontokinezyprofilaktyka; prenatalna aktywność fizyczna kobiet w ciąży fizjologicznej; psychologia aktywności fizycznej, psychologia cielesności oraz psychologia zdrowia*), którym przypisano ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS (112 pkt. ECTS). Analizowane programy kształcenia uwzględniają także treści w zakresie języka obcego (240 godzin pracy studenta, w tym 120 godzin zajęć kontaktowych z nauczycielem akademickim, na sumę 9 pkt. ECTS), które są powiązane z zakładanymi efektami kształcenia oraz treści związane z technologią informacyjną (2 pkt. ECTS - w zakresie treści z przedmiotu statystyka). Według ZO PKA zestawione w programach kształcenia, na obu formach studiów, treści modułów/przedmiotów/zajęć oraz zaplanowany czas pracy studenta, uwzględniający jego indywidualny nakład pracy oraz działania w kontakcie z nauczycielem akademickim, w celu opanowania tych treści i osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są właściwie dobrane i umożliwiają uzyskanie zakładanych kwalifikacji i kompetencji. Należy zaznaczyć, że programy te, w racjonalny sposób uwzględniają, na pierwszym i drugim semestrze, pogłębioną wiedzę, umiejętności oraz kompetencje z wybranych obszarów turystyki i rekreacji, które w sumie, w kolejnych semestrach (III i IV semestrze) są uszczegóławiane i przyjmują coraz bardziej specjalistyczny charakter. Analizując tok studiów zauważa się ideę coraz większej samodzielności edukacyjnej oraz naukowej studentów. Przyjęte do realizacji treści są zgodne z aktualnym stanem wiedzy nauk o kulturze fizycznej i nauk społecznych oraz opierają się - między innymi - na aktualnej literaturze, która jest prezentowana w sylabusach oraz na wynikach badań naukowych - prezentowanych powyżej - prowadzonych w Wydziale TiR, który jest odpowiedzialny za oceniany kierunek. Jak już wspomniano na wizytowanym kierunku prowadzone są badania, które obejmują 13 projektów badawczych, a wśród nich są m.in. „*Pogodna i aktywna jesień życia – badania naukowe dotyczące aktywizacji ruchowej*”

osób w późnej dorosłości”; „Przebieg ciąży i porodu oraz występowanie wysiłkowego nietrzymania moczu u kobiet z ciążą fizjologiczną, uczestniczących w programie prenatalnej aktywności fizycznej”; „Finansowanie turystyki w Polsce” oraz „Geograficzne uwarunkowania budowy kapitału społecznego, jako efektu realizacji imprez masowych. Przykład wybranych powiatów ziemskich Polski wschodniej”. Tematyka tych projektów wskazuje na ich umiejscowienie w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, w dziedzinie nauki o kulturze fizycznej, a także w obszarze nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i nauki o zarządzaniu oraz na ich związek z przyjętymi do realizacji efektami kształcenia.

Zaprezentowane w sylabusach metody osiągania zakładanych efektów kształcenia są adekwatne do rodzaju zajęć i specyfiki realizowanych treści programowych. W opracowanych treściach przedmiotowych, w trybie stacjonarnym, ćwiczenia stanowią około 60%, a wykłady 40%, całości zaplanowanych zajęć, natomiast w trybie niestacjonarnym, wykłady to 49%, a ćwiczenia to 51%, całości programu kształcenia. Takie zestawienie form zajęć i ich realizacja, na obu formach studiów, wskazują, że studenci - z wysoką intensywnością - wykorzystują w praktycznym działaniu efekty kształcenia osiągnięte na wykładach.

Liczebność grup studenckich na zajęciach dydaktycznych jest właściwa, zgodna z Zarządzeniem nr 22/2016 Rektora AWFis z dnia 12 lipca 2016 roku, i uogólniając wynosi dla: wykładów - całość rocznika; grup praktycznych - od 18.-20. osób; dla specjalności - co najmniej 12. osób w grupie; zajęć nieujętych w ww. zarządzeniu - od 36.-40. osób.

W programie kształcenia ważną rolę odgrywają metody oparte na badawczej i praktycznej działalności studentów, dzięki czemu w bardziej świadomy sposób będą oni mogli rozwiązywać problemy w konkretnych, wybranych przez siebie, środowiskach zawodowych. W wielu zajęciach wykorzystywana jest metoda projektów, często realizowana zespołowo, dając możliwość potwierdzania: zrozumienia metodologii badań; skuteczności współpracy w zespole; przedsiębiorczości i kreatywności; okazywania szacunku wobec podopiecznych i przełożonych. Na zajęciach teoretycznych, wykorzystywany jest klasyczny wykład, instruktaż, opis oraz metody aktywizujące np. burza mózgów lub dyskusja. W realizacji projektów naukowo-badawczych, w tym badań na zajęciach programowych, na seminariach, w kołach naukowych lub indywidualnych działaniach studentów, w celu opracowania pracy magisterskiej, kluczowe znaczenie ma metoda bezpośredniego kontaktu z materiałem badawczym, w postaci obserwacji uczestników różnorodnych form turystyki i rekreacji, gdzie studenci samodzielnie określają przedmioty badawcze, przeprowadzają badania naukowe i dokonują analizy wyników. Studiujący na ocenianym kierunku mogą liczyć na wsparcie naukowe pracowników naukowo-dydaktycznych realizujących różne zajęcia, w tym prowadzących seminaria oraz promotorów prac dyplomowych. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wymienili, jako standardowe metody kształcenia: prezentacje; uczestnictwo w dyskusjach; udział w pracach zespołowych i samodzielnych projektach, a także aktywność na zajęciach; wykonywanie ćwiczeń; zadania sprawnościowe; zajęcia terenowe. Władze uczelni oraz wizytowanego kierunku realizują politykę pro-studencką w zakresie indywidualizacji zajęć. W sytuacjach wymagających specyficznego podejścia do studium, który prosi o indywidualną formę odbycia zajęć, z uwagi np. na stan zdrowia lub przejściową trudną sytuację osobistą, prowadzący mają obowiązek, za zgodą Dziekana Wydziału, umożliwić studentowi realizację takiej formy, z założeniem osiągnięcia wszystkich przedmiotowych efektów kształcenia. Studenci stwierdzili, że mają możliwość poznania etapów procesu badawczego oraz metod i technik badawczych podczas przedmiotu *metodologia badań w turystyce*, do którego przypisane są następujące efekty kształcenia: opisuje różnorodne modele badań naukowych i narzędzia badawcze; poprawnie projektuje badania naukowe; analizuje miejsce turystyki i rekreacji w systemie nauk; stawia hipotezy badawcze i poddaje je naukowej weryfikacji; dobiera odpowiedni model badawczy do postawionych pytań badawczych;

wykorzystuje zdobytą wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji oraz krytycznie analizuje skuteczność i przydatność stosowanej wiedzy w typowych sytuacjach zawodowych, do wyciągania wniosków oraz formułowania sądów; prezentuje wyniki badań uzyskanych przy zastosowaniu różnych metod badawczych z zakresu turystyki i rekreacji; dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z własną pracą, szczególnie związane z możliwością naruszenia dobra wspólnego lub dóbr osobistych innych osób; analizuje i ocenia poznawane badania naukowe oraz dokonuje samooceny własnych predyspozycji i umiejętności w związku z wykonywaniem zadań. Wyżej zaprezentowaną opinię studentów potwierdza przeprowadzona przez ZO PKA analiza treści przedmiotowych z: *metodologii badań naukowych; seminarium magisterskiego; diagnostyki pracy i wypoczynki* i innych.

Władze ocenianego kierunku i Wydziału, obserwując studentów, i analizując ich prośby, reagują dynamicznie na indywidualne potrzeby studiujących. Takie postępowanie wymaga uznania, ponieważ jest bardzo istotne, na tego typu kierunku, na którym realizuje się zajęcia o charakterze sprawnościowym lub przeprowadzanych w warunkach terenowych. Studenci ocenianego kierunku, w uzasadnionych przypadkach, mogą skorzystać z Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) lub Indywidualnego Tygodniowego Rozkładu Zajęć (ITRZ), dzięki którym mogą połączyć studia z np. działalnością zawodową, kulturalną, naukową lub/i edukacją na innych kierunkach lub życiem rodzinnym (np. macierzyństwem). Ze względu na rozwój zawodowy, problemy zdrowotne lub finansowe studenci mogą również ubiegać się o urlopy krótko lub długoterminowe. W czasie spotkania z ZO PKA studenci nie zgłaszali uwag w stosunku do planu zajęć. Ich zdaniem pozwala on zachować higienę procesu kształcenia.

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

Ogólnouczelniany system sprawdzania i oceniania studentów jest konsekwencją reguł zawartych w Regulaminie studiów, który został zatwierdzony *Uchwałą Nr 8 Senatu AWFIS z dnia 27.04.2016 roku*. Z jego treści wynika szczegółowy zakres wymagań stawianych przed studentem na poszczególnych formach zajęć, w tym sposób i forma sprawdzania przedmiotowych efektów kształcenia oraz zasady formowania oceny końcowej. Zakładane do osiągnięcia w toku studiów szczegółowe efekty kształcenia dla modułu, przedmiotu lub zajęć określa nauczyciel akademicki, który zgodnie z ogólnouczelnianą zasadą podaje je do wiadomości studentów w sylabusach, które są ogólnodostępne na stronie www. Uczelni oraz na zajęciach, w pierwszym tygodniu od rozpoczęcia semestru. Zawarte w sylabusach efekty kształcenia i stosowane metody osiągania tych efektów oraz metody ich weryfikacji są zróżnicowane. Podstawową ideą nauczycieli ocenianego kierunku jest, aby weryfikacja kompetencji studentów, w tym zawodowych, specyficznych dla sektora turystyki i rekreacji przebiegała w warunkach, które są zbliżone do rzeczywistego środowiska działalności zawodowej. Nie bez znaczenia, dla kadry dydaktycznej, jest interakcja ze studentem w zakresie działalności i weryfikacji umiejętności badawczych, które są realizowane na wybranych modułach zajęć i/lub w kołach naukowych, traktowanych jako dodatkowa działalność studiującej młodzieży. Weryfikacja tych istotnych kompetencji badawczych odbywa się przede wszystkim poprzez wystąpienia studentów w formie prelekcji multimedialnej lub referatu na zajęciach programowych, spotkaniach w ramach koła naukowego, na konferencjach i seminariach lokalnych lub krajowych oraz w ramach egzaminu dyplomowego, gdzie w większości przypadków studenci prezentują doniesienia własnych projektów badawczych. Wsparcie procesu kształcenia rzetelną i aktualną wiedzą naukową oraz realizacją i osiąganiem przez studentów efektów w zakresie działalności badawczej jest możliwe w oparciu o bazę naukowo-badawczą Wydziału, w tym Laboratorium Wysiłku Fizycznego i Genetyki w Sporcie oraz nowo otwarte Laboratorium Psychologii Sportu i Zdrowia.

Istotna, w procesie kształcenia na studiach drugiego stopnia, jest weryfikacja efektów osiąganych w czasie wykonanych projektów zespołowych, które pozwalają ocenić kompetencje

społeczne w zakresie kierowania zespołem. Stosowane na Wydziale metody weryfikacji efektów kształcenia są trafne i adekwatne do specyfiki oraz wymagań stawianych w obszarze treści przedmiotowych, w ramach konkretnych przedmiotów. Stosowane na kierunku turystyka i rekreacja metody weryfikacji osiąganych efektów kształcenia w zakresie wiedzy obejmują przede wszystkim wypowiedzi ustne, kolokwia, sprawdziany i egzaminy w formie pisemnej lub ustnej, domowe prace pisemne, oraz prezentacje multimedialne. Weryfikując efekty kształcenia w zakresie umiejętności najczęściej wykorzystuje się sprawdziany umiejętności technicznych, manualnych, sposobów obsługi sprzętu i aparatury pomiarowej stosowanej w badaniach, samodzielności działania badawczego studenta, umiejętności doboru metod i narzędzi badawczych, wykonania projektów, przeprowadzenia badań, przygotowania sprawozdań, referatów oraz prezentacji, a w zakresie dyplomowania (w tym umiejętności badawczych), ocenę pracy magisterskiej przygotowanej w oparciu o aktualną problematykę z obszaru turystyki i rekreacji oraz wypowiedzi w trakcie egzaminu dyplomowego. Przyjęty przez Wydział system weryfikacji pozwala monitorować postępy studentów w toku kształcenia i zakres osiąganych przez nich efektów. Informacje zwrotne, jakie otrzymują studenci po zrealizowaniu prac kontrolnych lub egzaminacyjnych, stanowią podstawę do zrozumienia - przez nich - poziomu osiągniętych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym efektów obejmujących: prowadzenie badań naukowych (KW_11, KW_12, KW_13, KU_11, KU_12, KU_13, KU_13, KU_18, KU_19, KK_09), finalizowanych przygotowaniem pracy magisterskiej. Istotnym jest także fakt możliwości weryfikacji „praktycznych” efektów kształcenia w warunkach bezpośredniego dostępu do zróżnicowanego przestrzeni środowiska naturalnego (plaża, las, akwen Zatoki Puckiej, kaszubskie rzeki i jeziora, gdzie studenci realizują część programu), pozwalającego na osiąganie zakładanych celów w naturalnym terenie. Polityka zapewniania wysokiej jakości kształcenia oraz weryfikacji w zakresie osiągania efektów kształcenia i skuteczności stosowanych metod kształcenia w ocenianym Wydziale jest przemyślana i racjonalna, czego przykładem jest systematycznie wykorzystywany przez nauczycieli *Formularz weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia*. Ponadto, dydaktycy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku, są zobowiązani do przygotowywania sprawozdań, z realizowanych działań, w postaci statystyk ocen po każdym semestrze, które muszą być uzasadnione odpowiednim komentarzem. Władze Wydziału szczególną uwagę przywiązują do sprawozdań w zakresie weryfikacji umiejętności badawczych z przedmiotów uwzględniających udział studentów w badaniach naukowych, w których wskazane jest uzyskiwanie skośnych rozkładów ocen. Dodatkowo należy zaznaczyć, że w procesie weryfikacji zakładanych efektów kształcenia Uczelnia i Wydział wykorzystują wyniki analizy losów absolwentów oraz wyniki analiz projektów realizowanych przez Akademickie Centrum Karier. Wydział, wykorzystując różne formy analizy współczesnego rynku pracy (miedzy innymi, projekt „ACK II – Staże dla Turystki”, który uwzględnia opinie 54 pracodawców), przykładą dużą wagę do kształtowania wśród studentów kompetencji miękkich, w tym kreatywności, umiejętności rozwiązywania typowych problemów zawodowych oraz komunikatywności. W roku akademickim 2017/18 wydział, mając na uwadze skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia, planuje wprowadzić te kompetencje do programu studiów, miedzy innymi, w ramach komunikacji interpersonalnej oraz w treningu interpersonalnym. Przeprowadzona przez ZO PKA ocena weryfikacji osiągania przedmiotowych efektów kształcenia, na podstawie kontroli etapowych prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych oraz dzienników praktyk, wskazuje, że jest ona prawidłowa i zgodna, w swojej formie oraz tematyce, z zaplanowaną w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Analiza prac etapowych i egzaminacyjnych pozwala stwierdzić, że prowadzący formułują pytania kontrolne w sposób zrozumiały, zgodny z zakresem treści prezentowanych w sylabusach i tak aby móc uzyskać odpowiedź na jakim poziomie student opanował zakładany efekt przedmiotowy (tj. wyraźna gradacja pkt. za udzieloną odpowiedź). Ponadto, należy

dodać, że potwierdzeniem zgromadzonych przez studenta efektów kształcenia są karty okresowych osiągnięć oraz protokoły zaliczeń i egzaminów, które w ocenianej jednostce są prawidłowo archiwizowane, i co ważne, poddawane okresowej kontroli, w celu oceny poprawności procesu oceniania. Prowadzona na Wydziale procedura oceny i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia wskazuje na równe traktowanie studentów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz adoptowanie procedur do potrzeb i oczekiwań studentów niepełnosprawnych oraz studentów, którzy prezentują ponadprzeciętny poziom sprawności fizycznej lub są przejściowo w trudnej sytuacji życiowej. W indywidualnych przypadkach, dla studentów o niepełnej sprawności, treści przedmiotowe są modyfikowane, ale z zachowaniem możliwości osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów kształcenia, a dla studentów o ponadprzeciętnym poziomie predyspozycji mogą realizować indywidualne programy kształcenia, które są właściwie dostosowane do ich potrzeb.

Szczegółowe zasady oceniania i postępowania uwzględniają również zachowanie w sytuacjach konfliktowych związanych z oceną, które opisuje *Regulamin Studiów*. Należy jednak podkreślić, że studenci, uczestnicy spotkania z ZO PKA nie posiadali wiedzy na temat tego jakie mogą podjąć działania w sytuacjach konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia. Nie wiedzieli oni również jakimi rozwiązaniami systemowymi w tym zakresie dysponuje uczelnia. Ponadto, studenci nie potrafili wskazać na sposoby zapobiegania i reagowania na sytuacje związane ze ściąganiem czy plagiatami. Jednak z ich opinii, prezentowanych na spotkaniu, wynikało, że starają się rozwiązywać tego typu sytuacje bezpośrednio z nauczycielem akademickim prowadzącym przedmiot, a w przypadku braku możliwości rozwiązania problemu w takiej formie korzystają z pomocy samorządu studentów. Ostatnim, i bardzo istotnym, etapem weryfikacji efektów kształcenia jest proces dyplomowania. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z programu kształcenia oraz złożenie pracy dyplomowej w terminie, i uzyskanie z niej pozytywnych ocen od opiekuna i recenzenta. Przeprowadzona przez ZO PKA analiza wybranych prac dyplomowych wskazywała na ich wysoki poziom, który potwierdzał zaawansowany udział studentów w pracach i projektach badawczych realizowanych w Wydziale. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA system weryfikacji efektów kształcenia jest odpowiedni, zrozumiały i obiektywny.

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Opisy wymagań rekrutacyjnych, właściwych dla poszczególnych poziomów i trybów kształcenia na kierunek *turystyka i rekreacja*, co roku określane są uchwałą Senatu AWF i S. Informacje te prezentowane są w *Informatorze AWF i S w Gdańsku dla kandydatów na studia*, oraz na stronie internetowej Uczelni. Nabór na studia drugiego stopnia opiera się na konkursie średnich ocen ze studiów pierwszego stopnia, bez ograniczeń co do profilu i kierunku studiów. Należy zaznaczyć, że dla absolwentów studiów pierwszego stopnia innych kierunków, niż *turystyka i rekreacja*, którzy chcą podjąć kształcenie, na przedmiotowym kierunku, proponuje się możliwość uzupełnienia kluczowych efektów kształcenia w trakcie studiów drugiego stopnia. Efekty, o których mowa, określa powołany przez Dziekana Zespół oceniający zakres osiągniętych już przez kandydata efektów kształcenia, w dotychczasowym toku kształcenia w szkolnictwie wyższym. Od kandydatów na kierunek *turystyka i rekreacja* wymaga się zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do studiowania na tym kierunku. Stan zdrowia kandydata oceniany jest na podstawie przedłożonego zaświadczenia lekarskiego wydanego przez lekarza medycyny pracy, zgodnie z rozporządzeniem *Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2014 r. (Dz. U. 2014 poz. 1144)*. Rekrutacja na kierunek przebiega w sposób elektroniczny poprzez internetowy formularz rekrutacji. W opinii studentów uczestniczących w spotkaniu z ZO postępowanie rekrutacyjne jest przejrzyste i nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Zaznaczyć trzeba, że w AWF i S na kierunku turystyka i rekreacja możliwa jest rekrutacja na zasadach potwierdzania efektów uczenia się, którą reguluje stosowny regulamin zamieszczony na stronie Uczelni. Wprowadzenie przez Władze Wydziału zasad rekrutacyjnych uznających efekty uczenia się wskazuje na aktualizację, modyfikację i skuteczne dostosowywanie procesu rekrutacji do wymagań funkcjonującego w kraju szkolnictwa wyższego.

Poddając szczegółowej ocenie procedury zaliczania etapów studiów, i tym samym efektów kształcenia, gromadzonych w toku studiów, ZO PKA nie stwierdził występowania stosownych zasad i wytycznych (np. w Regulaminie studiów), które byłyby zgodne z *Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 września 2011 roku w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta*. Wytyczne i zasady postępowania tego rodzaju powinny informować studentów o możliwość identyfikacji efektów kształcenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym, oraz ich adekwatności do efektów kształcenia zakładanych dla kierunku turystyka i rekreacja, uzyskiwanych w sytuacjach, gdy studenci ocenianego kierunku odbywali część programu studiów w innej uczelni wyższej w kraju lub za granicą.

Na ocenianym kierunku duży nacisk kładziony jest na jakość prac dyplomowych. Szczegółowe zasady i tryb dyplomowania określa *Regulamin studiów AWF i S w Gdańsku*. Wydział wspierając studentów w procesie dyplomowania, zamieścił na stronie Wydziału stosowny informator, a także edytowalne pliki z propozycjami schematów prac magisterskich. W odrębnym dokumencie dostępna jest problematyka prac magisterskich, z którą studenci mogą zapoznać się przed wyborem tematu i opiekuna swojej pracy. Tematyka prac dyplomowych mieści się w obszarze nauk o kulturze fizycznej i/lub obszarze nauk społecznych związanych z turystyką i rekreacją. W celu pogłębiania wśród studentów kompetencji badawczych zachęca się ich do przygotowywania pracy magisterskiej w formie publikacji naukowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wdrożone do realizacji na kierunku turystyka i rekreacja, na drugim stopniu studiów o profilu ogólnoakademickim, w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, programy studiów, w tym plany studiów uwzględniają zakładane efekty kształcenia i przygotowują studentów do do wymogów rynku pracy w obszarze szeroko rozumianej turystyki i rekreacji, oraz studiowania na studiach III stopnia. Analizowane programy studiów umożliwiają studentom, w ramach zaplanowanych zajęć, przedmiotów i modułów, osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia, w tym dotyczących badań naukowych oraz języka obcego. Czas trwania studiów oraz szacowany nakład pracy studenta zostały prawidłowo określone i stanowią podstawę do uzyskania zakładanego tytułu zawodowego magistra. Zaplanowane i stosowane formy prowadzenia zajęć oraz metody kształcenia są właściwe i uwzględniają: współczesne osiągnięcia nauki; inwencję twórczą studentów; indywidualne oczekiwania wszystkich studentów, w tym studentów o niepełnej sprawności. Funkcjonujący w Wydziale system sprawdzania i oceniania osiągniętych przez studenta efektów kształcenia jest właściwy, kompleksowy, i opierający się na ocenie: prac etapowych; egzaminacyjnych; i pracy dyplomowej. Zasady dyplomowania są w sposób prawidłowy regulowane przez Regulamin studiów i stosowne uchwały Rady Wydziału. Rekrutacja kandydatów na kierunku turystyka i rekreacja, studia II stopnia, jest przejrzysta i zgodna z oczekiwaniami, jakie powinien spełniać kandydat na tego typu kierunek i poziom studiów. W Uczelni przyjęto systemowo zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskane poza systemem studiów, ale wg ZO PKA na ocenianym kierunku i Wydziale, nie zostały wprowadzone przejrzyste zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, zasady uznawania efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym i okresów kształcenia. ZO PKA uważa ten fakt za uchybienie formalne, ograniczające prawa studentów.

Zalecenia

- podjąć działania upowszechniające postępowanie w przypadkach konfliktowych, wynikających z naruszania zasad etyki związanych ze ściąganiem lub plagiatyzmem;
- wprowadzić przejrzyste i czytelne zasady potwierdzania efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, które powinny być podane do publicznej wiadomości, na stronie www. Uczelni i/lub Wydziału.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Działania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia zostały sformułowane w Uczelnianym Systemie Doskonalenia Jakości Kształcenia, który na poziomie wydziału realizowany jest przez Wydziałową Komisję ds. Jakości i Programów Kształcenia (WKJPK). Tworzą ją nauczyciele akademicki, przedstawiciele studentów, absolwentów i pracodawców. Do zadań komisji należy stałe monitorowanie procesu kształcenia obejmującego m.in.: analizę zgodności kart przedmiotów dla poszczególnych zajęć z programem kształcenia oraz zakładanymi efektami kształcenia, analizę metod i form kształcenia oraz sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiąganych przez studenta, ocenę jakości zajęć dydaktycznych i ocenę nauczyciela akademickich przez studentów. Studenci uczestniczą w procesie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w organach Uczelni takich jak: Senat, Rada Wydziału, Uczelnianej Komisji ds. Jakości i Programów oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości i Programów.

Do źródeł danych wykorzystywanych przy projektowaniu efektów kształcenia należą wypracowane na podstawie opinii nauczycieli akademickich, studentów, wyników ankietyzacji zajęć dydaktycznych oraz analizy sylabusów propozycje zmian opracowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości i Programów Kształcenia. Przedstawiciele nauczycieli akademickich i Władz Wydziału zaangażowani w proces projektowania efektów kształcenia oraz prace nad wykorzystaniem europejskich standardów zawodowych w uzyskiwaniu i potwierdzaniu kwalifikacji, brali udział w polskich i europejskich projektach naukowych, co pozwoliło im na przeniesienie wypracowanych rozwiązań na proces kształcenia realizowany na Wydziale Turystyki i Rekreacji (np. projekt systemowy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pn. Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców; zaangażowanie w prace Professional Standards Committee of EuropeActive nad europejskimi standardami edukacyjnymi dla specjalistów prozdrowotnej aktywności fizycznej; ogólnopolski projekt Sektorowej Ramy Kwalifikacji w Sporcie, koordynowany przez Instytut Sportu w Warszawie). Do źródeł informacji uwzględnianych w projektowaniu programu kształcenia należą również wyniki prac rozwojowych oraz międzynarodowej współpracy z podmiotami edukacyjnymi, badawczymi i gospodarczymi, czego przykładem jest realizowanie specjalności instruktorskiej w fitnessie dla kobiet w ciąży i po porodzie zgodnie z europejskim standardem *EuropeActive Standards for Pregnancy and Postnatal Exercise Specialist* (2016). Ponadto przy projektowaniu programu kształcenia analizie poddawane są opinie zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych (m.in. przedsiębiorstwa turystyczne, kluby fitness, centra rekreacyjne, sanatoria, hotele, gospodarstwa agroturystyczne). W celu usystematyzowania współpracy z przedstawicielami różnych podsektorów turystyki i rekreacji oraz oceny zewnętrznej efektywności kształcenia, w 2016 r. zdecydowano o powołaniu wydziałowej komisji ds. kontaktów z pracodawcami. Współpraca z pracodawcami w definiowaniu efektów kształcenia realizowana jest w formie spotkań nauczyciela prowadzącego dany przedmiot

specjalizacyjny z przedstawicielem podmiotu z danej branży. Spotkanie z odpowiednim pracodawcą odbywa się co najmniej 1 raz w cyklu kształcenia. Wypełnione podczas spotkań ankiety wraz z notatkami z ich przebiegu stanowią dokumentację dla systemu doskonalenia jakości kształcenia kadr rekreacji ruchowej. Obecnie prowadzone są analizy dotyczące efektywności wspomnianych spotkań oraz możliwości zastąpienia ich bezpośrednią rozmową, pomijając konieczność wypełniania formularza ankiety. W pracach przy projektowaniu efektów kształcenia wykorzystano również wyniki projektu realizowanego przez ACK (Akademiczne Centrum Karier), którego efektem było wypracowanie zmian w programach i procesie kształcenia m.in. modyfikacja sylabusów dla specjalizacji instruktorskich i trenerskich w rekreacji ruchowej, wprowadzenie badania oczekiwań i opinii studentów odnośnie efektów kształcenia i koncepcji edukacyjnej dla specjalizacji instruktorskich/trenerskich w rekreacji ruchowej.

Głos studentów uwzględniany jest dzięki ich uczestnictwu w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości i Programów Kształcenia. Wśród studentów ocenianego kierunku studiów prowadzone jest badanie ich oczekiwań i opinii odnośnie opisu efektów kształcenia i realizowanej koncepcji kształcenia. Pozyskiwane tą drogą informacje służą modyfikacjom treści poszczególnych przedmiotów, a także poprawie organizacji procesu kształcenia. W odpowiedzi na potrzeby kandydatów, studentów oraz współpracujących z Wydziałem pracodawców do programu studiów wprowadzono nowe specjalności (np. Trener osobisty, Fitness – nowoczesne formy gimnastyki, Fitness w ciąży i po porodzie, Kinezygerontoprofilaktyka) oraz znacznie zwiększono ofertę przedmiotów do wyboru (np. Aquafitness, Unihokej).

Nauczyciele akademicy na bieżąco mogą zgłaszać do Dziekana Wydziału propozycje zmian służących doskonaleniu kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” (np. otwarcie specjalności Terapeuta SPA na drugim stopniu studiów, wprowadzenie zajęć Core stability). Obecnie trwają prace nad nowatorską specjalnością Kreowanie wizerunku produktu turystycznego, która będzie realizowane pod patronatem i przy bliskim współudziale PROT-u (Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna). W 2017 r. nawiązano współpracę z Akademią Rainbow Tours w celu przygotowania i realizacji kształcenia dualnego dla animatorów czasu wolnego i rezydentów w obiektach hotelarskich.

Należy podkreślić, że do źródeł danych wykorzystywanych przy projektowaniu programu studiów należą również wyniki ocen zewnętrznych. Od czasu przeprowadzenia w 2011 r. ostatniej oceny programowej wprowadzono nowe specjalności, będące, zgodnie z zaleceniami PKA, następstwem doskonalenia programu studiów, a ponadto stanowią odpowiedź na potrzeby zarówno kandydatów, studentów, jak i pracodawców. Obecnie studenci studiów drugiego stopnia mogą uzyskiwać kwalifikacje zawodowe w specjalnościach: *Terapeuta Spa, Trener osobisty, Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym i sportowym, Żywnienie i suplementacja, które umożliwiają im* uzyskiwanie pogłębionej wiedzy i umiejętności oraz są zbieżne z głównymi kierunkami badawczymi Wydziału.

Podobnie jak przy projektowaniu efektów kształcenia, w bieżącym monitorowaniu, okresowym przeglądzie programu kształcenia oraz w ocenie osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni (w tym studenci i nauczyciele akademicy) i zewnętrzni (pracodawcy, przedstawiciele instytucji przyjmujących studentów na praktyki zawodowe). Zakres kompetencji i obowiązków WKJPK w odniesieniu do monitorowania oraz okresowego przeglądu programu kształcenia, a także oceny osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia obejmuje coroczny przegląd programów kształcenia, planów studiów, analizę dokumentacji z procesu co semestralnej weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, ocenę jakości pracy kadry dydaktycznej poprzez cykliczny przegląd ich dorobku naukowego oraz osiągnięć dydaktycznych, a także przeprowadzanie wśród studentów badań ankietowych dotyczących procesu kształcenia. Odbywa się to zgodnie z obowiązującą na Wydziale procedurą monitorowania i oceny osiąganych przez studentów efektów kształcenia,

która dotyczy czynności nauczycieli akademickich, kierowników zakładów oraz prac Wydziałowej Komisji ds. Jakości i Programów Kształcenia. Kierownik zakładu raz w roku dokonuje przeglądu sylabusów wszystkich przedmiotów pod względem ich zgodności z planami studiów, a ewentualne propozycje zmian w zapisach zgłasza do Wydziałowej Komisji ds. Jakości i Programów Kształcenia. W opinii członków samorządu przekazywane przez nich sugestie dotyczące programów studiów oraz wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, mają wpływ na podejmowane przez władze Uczelni decyzje. Wypełniana przez studentów ankieta składa się z czterech części i odnosi się do sylabusu, zajęć oraz sposobu ich prowadzenia, kontaktu z prowadzącymi, jakości organizacji i warunków kształcenia. Ankieta zawiera pytania zamknięte, jednokrotnego wyboru, nie posiada w swojej konstrukcji pytań otwartych w związku z czym studenci nie widzą możliwości wyrażenia swojej opinii w zakresie procesu kształcenia. Studenci nie potrafili również wskazać konkretnych przykładów zmian, które nastąpiły w skutek przeprowadzonego badania, nie wiedzieli także w jaki sposób są wykorzystywane wyniki ankiet.

Do źródeł danych wykorzystywanych w monitorowaniu i okresowym przeglądzie programu kształcenia należą dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w tym: protokoły i recenzje egzaminów dyplomowych, prace z egzaminów pisemnych, prace zaliczeniowe. W celu monitorowania i oceny rozwoju studentów analizowane są statystyki kandydatów przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia. Komisja analizuje przedstawione przez kierowników zakładów protokoły sugerowanych zmian w zapisach sylabusów przedmiotowych i w uzasadnionych przypadkach dokonuje korekty w dokumentach. W ramach prowadzonych prac przyjmuje i analizuje pisemne sprawozdania kierowników zakładów oraz analizuje wnioski dotyczące stopnia osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia w poszczególnych zakładach, w tym raport od Pełnomocnika dziekana ds. praktyk zawodowych dotyczący przebiegu i realizacji praktyk oraz weryfikacji osiągania efektów kształcenia. Raz w roku Komisja przygotowuje raport dotyczący oceny i monitorowania osiąganych przez studentów Wydziału Turystyki i Rekreacji efektów kształcenia.

Do źródeł danych wykorzystywanych przy modyfikowaniu realizowanych treści kształcenia należą również wyniki prowadzonego wśród firm rekrutujących, zatrudniających oraz oferujących praktyki i staże dla studentów *„Badania zapotrzebowania na kompetencji studentów wśród pracodawców”*. Do opracowanych w jego ramach wniosków należy m.in. brak umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z klientem, słaba znajomość języka angielskiego, brak kreatywności działań. Efektem współpracy z interesariuszami zewnętrznymi są rekomendacje pracodawców ujęte w formie *„Raportu podsumowującego spotkanie z pracodawcą w celu aktualizacji programów nauczania do potrzeb rynku pracy”*. Wśród nich wymienić można: rozszerzenie treści związanych z dietetyką i suplementacją wysiłku fizycznego, uzupełnienie zakresu przedmiotów Fitness i Taniec rekreacyjny o treści związane ze zdrowym stylem życia, w tym prawidłowego odżywiania i nawadniania. W ramach działań służących monitorowaniu programu kształcenia zorganizowano również spotkanie eksperckie nt. zebrania wstępnych wytycznych w zakresie identyfikacji i dokumentowania efektów uczenia się, obejmujących metody i narzędzia funkcjonujące w ramach kształcenia nieformalnego i pozaformalnego. Zgodnie z uchwałą Senatu wśród studentów okresowo przeprowadzana jest ankieta dotycząca jakości prowadzonych zajęć. Na podkreślenie zasługuje autorskie narzędzie wspomagające proces weryfikacji osiągnięć studentów - Formularz weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia w ramach specjalizacji instruktorskiej z rekreacji ruchowej dla poszczególnych specjalności.

Ocena osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia realizowana jest również przy współpracy z akademickim centrum karier (badanie kompetencji studentów w ramach projektu „ACK Staże dla Turystyki”).

W podnoszeniu skuteczności procesu kształcenia na ocenianym kierunku wykorzystywane są analizy losów absolwentów oraz projekty systematycznie prowadzone przez ACK np. Raport dotyczący skuteczności kształcenia praktycznego na I stopniu studiów Wydziału Turystyki i Rekreacji AWFIS Gdańsk, przygotowany w oparciu o wyniki projektu „ACK II – Staże dla Turystki”, czy Badanie zapotrzebowania na kompetencje studentów wśród pracodawców w roku 2016, w którym wzięły udział 54 firmy z Trójmiasta i okolic posiadające potencjalne miejsca zatrudnienia dla absolwentów uczelni. Szczególną uwagę zwrócono na konieczność kształtowania u studentów tzw. kompetencji miękkich, w tym komunikatywności, kreatywności, umiejętności rozwiązywania typowych problemów zawodowych. Uwzględniono te kompetencje w procesie kształcenia, m.in. w przedmiocie Komunikacja interpersonalna oraz w ofercie zajęć przygotowywanej na cykl 2017/2020 Trening interpersonalny.

Pozyskane wyniki monitorowania, okresowego przeglądu programu kształcenia oraz oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia wykorzystuje się - w ramach funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia - jako podstawę doskonalenia programu studiów. Potwierdzeniem skuteczności działań w tym zakresie są wymienione w powyższym opisie korekty oraz modyfikacje realizowanych zajęć dydaktycznych.

Informacje dotyczące procesu kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku studiów „turystyka i rekreacja” udostępniane są dla różnych grup interesariuszy na stronie internetowej Wydziału, w wirtualnym dziekanacie, oraz na tablicach informacyjnych i w gablotach ulokowanych w siedzibie Uczelni oraz Wydziału.

Dokonana przez Zespół Oceniający PKA analiza aktualności oraz kompleksowości informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia wykazała, iż przedstawione na stronie internetowej Wydziału informacje odnoszące się do procesu kształcenia (m.in. warunki rekrutacji, efekty kształcenia, sylwetka absolwenta, sylabusy zajęć dydaktycznych, możliwości rozwoju, pracownicy naukowo-dydaktyczni, zasady potwierdzania efektów kształcenia, proces dyplomowania), kwestii organizacyjnych (ogłoszenia i komunikaty w sprawie zapisu do grup, praktyk zawodowych, ofert pracy, programów wymiany zagranicznej), a także działalności popularyzującej naukę, są zdaniem Zespołu Oceniającego wyczerpujące i pozwalające na pozyskanie wszystkich niezbędnych w toku realizowanego procesu kształcenia danych. Interesariusze mogą również zapoznać się z realizowanymi projektami, działalnością pracowników, czy funkcjonowaniem kół naukowych. W ogłoszeniach dziekanatu publikowane są informacje związane ze sprawami bieżącymi. Poza informacją internetową, możliwy jest też kontakt telefoniczny lub listowny z biurem dziekana, dziekanatami czy sekretariatem poszczególnych katedr i zakładów.

Forma prezentacji informacji została dostosowana do potrzeb poszczególnych grup interesariuszy z uwzględnieniem przewidywanego sposobu ich wykorzystania. Zastrzeżeń nie budzi zrozumiałość informacji, które w celu dostosowania do potrzeb studentów z zagranicy przetłumaczono również na język angielski. Studenci wyrazili pozytywnie zdanie na temat dostępności informacji związanych z procesem kształcenia.

Za aktualność i kompleksowość informacji przedkładanych do publicznej wiadomości odpowiada Wydziałowa Komisja ds. Jakości i Programów Kształcenia. Jej prace wspierają Dziekani, którzy przygotowują materiały odnoszące się do odpowiednio do spraw studenckich czy spraw nauki, a także Dział Kształcenia i Biuro Dziekana. Nauczyciele akademicki aktualizują i modyfikują dane dotyczące ich działalności naukowej, a także planowanych do realizacji przedsięwzięć naukowych oraz kulturalno-sportowych. Techniczne opracowanie materiału oraz zamieszczenie go na stronie internetowej powierzono pracownikowi-informatykowi. Obecnie trwają prace nad poprawą wizualnej prezentacji oraz intuicyjności nawigacji strony internetowej AWFIS, w oparciu o opinie studentów i absolwentów oraz pracowników uczelni.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Turystyki i Rekreacji prowadzący oceniany kierunek studiów określił, wdrożył i realizuje systemowe działania służące projektowaniu i zatwierdzaniu programów kształcenia. W ramach przyjętych procedur prowadzi również systematyczne monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia z uwzględnieniem uwag zgłaszanych przez poszczególnych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych kierunku. Prowadzone w ramach działania systemu analizy posłużyły wdrożeniu wymienionych wyżej projakościowych zmian realizowanego programu kształcenia, w tym wprowadzeniu nowych treści zajęć dydaktycznych, zgodnych z oczekiwaniami przedstawicieli rynku pracy oraz studentów. Studenci mają swoich przedstawicieli w organach związanych z projektowaniem, zatwierdzaniem, monitorowaniem i okresowym przeglądem programu kształcenia. Mają również oni wpływ na proces kształcenia dzięki anonimowym ankietom na temat jakości prowadzonych zajęć, które wypełniają co semestr. Zdiagnozowaną słabością działania systemu jest brak wiedzy studentów w zakresie wykorzystywania wyników ankiet, przez co nie widzą też w jaki sposób wypełnianie ankiet wpływa na poprawę jakości kształcenia.

Prowadzona przez Władze ocenianego kierunku studiów i Wydziału polityka dostępu do informacji publicznej nie budzi zastrzeżeń Zespołu Oceniającego. Do mocnych stron systemu zapewnienia jakości kształcenia należy ścisła współpraca w zakresie realizacji jego procedur z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Do wartych podkreślenia działań projakościowych należy ponadto wprowadzenie zmian realizowanego programu studiów dostosowujących go do zmieniającego się rynku pracy, a także pojawiania się nowych form aktywności turystycznej i rekreacyjnej.

Jak potwierdzają omówione wyżej działania oceniany system zapewnienia jakości kształcenia umożliwia systematyczną ocenę i skuteczność metod realizacji procesu kształcenia przy wykorzystaniu potencjału kadry akademickiej i studentów.

Dobre praktyki

- Wypracowanie i doskonalenie procedur systemu w oparciu o właściwe dla kierunku europejskie standardy edukacyjne dla specjalistów prozdrowotnej aktywności fizycznej (EuropeActive Standards EQF Level 5 Pregnancy and Postnatal Exercise Specialist, EuropeActive/EREPS Registration Requirements Profile EQF Level 6 Advanced Health&Exercise Specialist, EHFA Standards EQF Level 5 Exercise for Health Specialist, EHFA EQF Level 3&4 Standards. Należy podkreślić, iż przedstawiciele Władz ocenianego kierunku studiów, poprzez udział w pracach grup roboczych, aktywnie uczestniczyli w opracowaniu wymienionych standardów.
- Zaangażowanie przedstawicieli ocenianego kierunku studiów (Władz Wydziału) w wypracowanie właściwych standardów jakości kształcenia odnoszących się do kształcenia w zakresie rekreacji ruchowej (współtworzenie Polskiej Ramy Kwalifikacji – Formularza weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia instruktorów grupowych form fitnessu).

Zalecenia

- Doskonalenie dostępnych do publicznej wiadomości informacji na stronie internetowej poprzez doskonalenie strony graficznej oraz intuicyjności wyszukiwania informacji.
- Upowszechnienie informacji dotyczących wykorzystywania wyników ankiet oraz ich wpływu na poprawę jakości kształcenia. Informacja zwrotna pozwala na realne zaobserwowanie zmian jakie zachodzą w wyniku wypełniania ankiet, a tym samym wpływa na rzetelność ze strony studentów w tym zakresie.

- Wprowadzenie pytania otwartego do ankiety w celu umożliwienia studentom wyrażenia opinii, uwag czy też propozycji na temat procesu kształcenia. Upowszechnienie informacji dotyczących wykorzystywania wyników ankiet oraz ich wpływu na poprawę jakości kształcenia.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

3.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

3.2.Obsada zajęć dydaktycznych

3.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1. Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim 24. nauczycieli akademickich: jednego profesora, 8. doktorów habilitowanych oraz 15. doktorów. Pod względem formalnym wszyscy nauczyciele akademicy wchodzący w skład minimum zostali zatwierdzeni przez Departament Szkolnictwa Wyższego MNiSW.. Wobec powyższego liczba nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Wydział Wychowania Fizycznego na kierunku „wychowanie fizyczne” znacznie przekracza wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26. września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. z dn. 30 września 2016 r., poz. 1596, art.12).

W skład minimum kadrowego wchodzi nauczyciele z dwóch obszarów kształcenia, do których odnoszą się efekty kształcenia. W obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej do minimum zaproponowano 21. nauczycieli akademickich (profesora, 9. doktorów habilitowanych i 11. doktorów). Drugi obszar, w którym funkcjonuje kierunek (obszar nauk społecznych) posiada w minimum kadrowym dwóch doktorów. Tym samym zostały spełnione wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26. września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. z dn. 30 września 2016 r., poz. 1596, art.11, pkt 2). Analiza dorobku naukowego pozwala zakwalifikować wymienionych wcześniej nauczycieli o minimum kadrowego na kierunku „turystyka i rekreacja” studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Dorobek naukowy oceniany na podstawie przedstawionego w Raporcie piśmiennictwa jest zgodny z efektami kształcenia i treściami przedmiotów określonych w sylabusach.

Ponadto do minimum zgłoszono po jednym nauczycielu z obszaru nauk przyrodniczych (dziedzina nauk o Ziemi, geografia) oraz z obszaru nauk humanistycznych (pedagogika). Pedagogika i geografia nie były wskazane przez uczelnię jako te, do których odnoszą się efekty kształcenia. Dlatego też ww. nauczyciele akademicy nie mogą być włączeni do minimum kadrowego na kierunku „turystyka i rekreacja” (2. stopień, profil ogólnoakademicki).

Kompetencje kadry zweryfikowano w czasie spotkania ze studentami oraz w trakcie hospitacji. W minimum kadrowym uwzględniono nauczycieli akademickich z 2 obszarów wiedzy, co pozwoliło władzom Wydziału Turystyki i rekreacji na skompletowanie, różnorodnej pod względem struktury kwalifikacji i kompleksową w aspekcie specyfiki kierunku, kadrę nauczycieli akademickich. Ww. kadra pozwala na realizację programu studiów a także, niezbędne na 2. stopniu, podjęcie badań naukowych.

4.2.

Analiza dorobku naukowego nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego pozwala stwierdzić, że prowadzone przez nich zajęcia pozwalają na realizację ich treści, zgodnie z przyjętymi efektami kształcenia.

I tak na przykład, autor wielu prac z problematyki hotelarstwa prowadzi przedmiot „Hotelarstwo”, także w ramach specjalizacji, „Fizjologię medyczną” i „Pierwszą pomoc przedmedyczną” prowadzi doktor nauk medycznych z licznymi publikacjami z zakresu fizjologii wysiłku sportowego a dr hab. nauk o kulturze fizycznej, trener I klasy w judo autor

prac z zakresu sportów walki (także z IF) prowadzi zajęcia z samoobrony ((jako ‘różne formy rekreacji’’).

Większość nauczycieli akademickich posiada dorobek naukowy i doświadczenie praktyczne w zakresie prowadzonego przez siebie przedmiotu. Dla przykładu: dr hab. i trener I klasy biegów na orientację ma jednocześnie znaczny dorobek związany z przedmiotami, które prowadzi a dr hab. z bogatym dorobkiem naukowym i medalem mistrzostw Europy w Nordic Walking prowadzi zajęcia z kinezygerontoprofilaktyki.

Dorobek naukowy a także kompetencje dydaktyczne upoważniają przedstawioną w Raporcie samooceny kadrę do prowadzenia zajęć na II. stopniu kierunku „turystyka i rekreacja”.

4.3.

Od okresu ostatniej wizytacji zespołu PKA trzech nauczycieli akademickich uzyskało stopień doktora habilitowanego a siedmiu stopień naukowy doktora. Na podstawie corocznej oceny prowadzonej na podstawie zatwierdzonego przez Senat arkusza ocen (w tym ocen wystawianych przez studentów) zmieniane są uposażenia a także weryfikowane są propozycje awansów i powierzania nowych stanowisk kierowniczych. Rozwojowi kadry sprzyjają także wyjazdy pracowników w ramach programu Erasmus. Wyjazdy mają dwojakie cele: szkoleniowe oraz dydaktyczne (prowadzenie zajęć i wykładów). Od 2012 roku 18. nauczycieli akademickich uczestniczyło w zagranicznych zajęciach dydaktycznych (Słowacja, Czechy, Wielka Brytania, Portugalia) a kolejnych 7. przebywało za granicą w ramach obserwacji nabywania doświadczeń. Na spotkaniu Zespołu z nauczycielami podkreślano pomoc Uczelni w finansowaniu staży i zagranicznych i stypendium. Jednocześnie zwrócono uwagę na brak zdecydowanej polityki w przygotowaniu do promocji habilitacyjnej, zmuszającej do znacznej inicjatywy publikacyjnej. Skład minimum kadrowego oraz większości kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na poziomie II stopnia jest identyczny ze studiami I stopnia. Dlatego też problemy w rozwoju i doskonaleniu kadry są podobne dla obydwu stopni.

Studenci wyrażają opinię na temat pracy nauczycieli akademickich oraz prowadzonych zajęć w czasie cyklicznej anonimowej ankiety oceny zajęć dydaktycznych. Składa się ona z czterech części: kwestie związane z sylabusem – przedstawienie przez nauczycieli akademickich i jego zrozumienie oraz warunki zaliczania zajęć, kwestie dotyczące zajęć i sposobu ich prowadzenia, kontakt z prowadzącym oraz jakość organizacji i warunków kształcenia. Ankieta składa się z pytań zamkniętych, jednokrotnego wyboru.

Ocena studenta wynikająca z przeprowadzanej ankietyzacji ma wpływ na ocenę okresową nauczycieli akademickich. Ponadto pracownicy uczelni są zobowiązani do zapoznania się z wynikami. W sytuacjach, gdy nauczyciel został nisko oceniony odbywa się rozmowa wyjaśniająca z bezpośrednim przełożonym.

Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO nie potrafili określić w jaki sposób są wykorzystywane wyniki ankietyzacji, wskazywali jednak na nauczycieli akademickich, którzy dokonują dodatkowej ankietyzacji w celu uzyskania informacji zwrotnej na temat prowadzonych zajęć. Zdaniem studentów zdarzają się pracownicy, którzy na ostatnich zajęciach proszą o anonimowe zapisanie na kartkach co ich zadaniem było przydatne w czasie prowadzonego przedmiotu, co wzbudziło największe i najmniejsze zainteresowanie, czego zabrakło, co by zmienili. W tych przypadkach studenci widzą zmiany w prowadzeniu zajęć w czasie kolejnych etapów studiów, wiedzą, że te informacje wpływają na samodoskonalenie się nauczycieli akademickich.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Liczba, dorobek naukowy oraz doświadczenia w pracy naukowo-badawczej potwierdzają kompetencje kadry w tym wchodzącej w skład minimum do prowadzenia zajęć na kierunku „turystyka i rekreacja”. Ostatecznie do minimum kadrowego zaliczono 23 nauczycieli akademickich. Wyjazdy na konferencje oraz aktywne uczestnictwo w ramach programu

„Erasmus+” pozwalają nauczycielom nabywać doświadczenia w wymiarze międzynarodowym. Znaczna liczba nauczycieli uzyskujących w ostatnim okresie stopień doktora i doktora habilitowanego świadczy o właściwym kierunku promowania młodych pracowników nauki. Okresowa ocena nauczycieli i konieczność aktywności naukowej to główne elementy systemu motywacji do stałego rozwoju. W zakresie doskonalenia osiągnięć dydaktycznych ważnym fragmentem jest opinia studentów podczas okresowej oceny nauczycieli akademickich. Pozytywnym aspektem oceny jest natomiast dodatkowa ankietyzacja, w formie pytań otwartych, samodzielnie przeprowadzana przez nauczycieli akademickich w celu uzyskania informacji zwrotnej na temat przeprowadzanych zajęć oraz zmiany, które w związku z tym zostały wprowadzone. W podjętych inicjatywach badawczych nauczyciela akademicy korzystają z doświadczeń praktyków (także na studiach 1. stopnia), analizując różnego typu problemy, zgodnie z zasadami badań naukowych podejmowanych w obszarach badawczych związanych z turystyką i rekreacją.

Dobre praktyki

Łączenie problematyki badawczej z praktyką działalności organizacji rekreacyjnych oraz z potrzebami rynku pracy (np. opieka nad ludźmi starszymi czy aktywność ruchowa kobiet w ciąży). Pracownicy naukowcy związani z kierunkiem „turystyka i rekreacja” w podjętych analizach badawczych starają się korzystać z doświadczeń praktycznych i badać je w kontekście analiz empirycznych.

Zalecenia

Upowszechnienie informacji na temat wykorzystywania wyników ankiet w tym w okresowej ocenie nauczycieli akademickich.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Jednostka prowadząca kierunek charakteryzuje się długoletnią współpracą z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi jest formalizowana w oparciu o zawarte porozumienia. Podpisano umowy o współpracy z fundacjami, federacjami, związkami i klubami sportowymi. Niezwykle ważna wydaje się współpraca z Polską Federacją Nordic Walking, biurem podróży Rainbow Tours, Polskim Związkiem Trenerów Fitness, Fitness Klub Akademos oraz Uniwersytetem Trzeciego Wieku. Władze Wydziału, wraz z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, starają się podążać za zmieniającymi się wymaganiami rynku pracy. Dowodem na to jest wprowadzenie przedmiotu „Funkcje i zadania terapeuty sauna majster” w specjalności Terapeuty SPA.

Studenci mają możliwość nabywania umiejętności praktycznych poprzez czynny udział w organizacji licznych imprez rekreacyjno-sportowych oraz społecznych. Cenne wydaje się doświadczenie zdobyte podczas: Mistrzostw Świata w Piłce Ręcznej, Mistrzostw Świata w Lekkiej Atletyce, Pucharu Polski w Nordic Walking, masowych biegów ulicznych, imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych, festynach i wielu innych. Niezwykle istotna, w zakresie wpływu na program kształcenia, jest współpraca Wydziału z Polską Izbą Turystyki oraz Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną.

Studenci mają możliwość odbycia praktyk spośród kilkuset podmiotów między innymi w obiektach hotelarskich, biurach podróży, ośrodkach sportowo-rekreacyjnych, fitness klubach, centrach SPA&Wellness i innych studiach pierwszego stopnia

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca z licznymi organizacjami sportowymi, rekreacyjnymi i turystycznymi (m.in. Polską Federacją Nordic Walking, biurem podróży Rainbow Tours, Polskim Związkiem Trenerów Fitness, Uniwersytetem Trzeciego Wieku) zbliża problemy dydaktyczno-naukowe do potrzeb rynku pracodawców. Udział studentów w wolontariatach sportowych a także szeroki

wybór miejsc praktyk pozwala na ścisły kontakt organizatorów imprez i instytucji sportowo-rekreacyjnych ze studentami kierunku „turystyka i rekreacja”.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Od roku akademickiego 2010/2011 w uczelni realizowany jest program „Internacjonalizacja Uczelni – Element Programu Rozwojowego AWFIS w Gdańsku”. Uczelnia zawarła umowy o współpracy z 16 uniwersytetami zagranicznymi dotyczące wymiany naukowej i dydaktycznej. Zaowocowało to większym zainteresowaniem wyjazdami w ramach programu ERASMUS + zarówno wśród studentów, jak i pracowników. Studentom oferowane są wyjazdy do 17 uniwersytetów, pracownikom do 38. Statystyka wyjazdów i przyjazdów studentów i pracowników wskazuje, że corocznie kilka osób korzysta z tych możliwości. Studenci realizują semestr bądź rok studiów na uczelniach partnerskich, które mają z AWFIS podpisaną umowę bilateralną. Wymiany realizowane są na I i II st. studiów (stacjonarne, niestacjonarne). Na 4 miejsce oferowane studentom w ramach programu Erasmus + w 2016 zgłosiło się 10 osób. Oferta dla pracowników w tym roku nie została zrealizowana o 8 miejsc ubiegało się 5 pracowników.

Na wydziale opracowany został program pn. „Kompleksowe umiejdzynarodowienie działalności dydaktycznej i naukowej”. Jego celem jest:

- Wzmocnienie znaczenia Wydziału w środowisku umiejdzynarodowym;
- Podniesienie atrakcyjności studiów na Wydziale dla studentów zagranicznych;
- Rozwój kadry naukowo-dydaktycznej;
- Podwyższenie poziomu kształcenia dla studentów polskojęzycznych;
- Umiejdzynarodowienie wyników prowadzonych badań.

Program ten ma charakter strategiczny i perspektywiczny, ale zarówno jego cele, jak i przewidywane etapy realizacji świadczą o odpowiednim potraktowaniu problemu umiejdzynarodowienia.

W trakcie spotkania ZO PKA z pracownikami, jako przykład umiejdzynarodowienia procesu kształcenia podano współpracę pracowników wydziału z Wydziałem Nauk o Sporcie Uniwersytetu w Murcji. Efekty tej współpracy mają swoje pozytywne efekty zarówno w działalności dydaktycznej, jak i naukowej.

Na wydziale od 2008 prowadzone jest czasopismo „GeoJournal of Tourism and Geosites”. Wydawcą jest Uniwersytet w Oradea (Rumunia) i Wydział TiR AWFIS w Gdańsku. Czasopismo to publikowane jest zarówno w wersji papierowej i on-line (<http://gtg.webhost.uoradea.ro/index.html>). Język publikacji – angielski, punktacja MNiSW – 5, Index Copernicus (ICV 2015) – 84.53.

W opinii studentów w ramach procesu umiejdzynarodowienia mają oni możliwość uczestnictwa w wymianach międzynarodowych w programie Erasmus + w siedemnastu uczelniach. Uczestnicy spotkania z ZO posiadali podstawowe informacje na możliwości wyjazdu, wiedzieli, że na uczelni funkcjonuje Biuro Erasmus, do którego mogą udać się po szczegółowe informacje oraz pomoc. Jednak jak sami zauważyli nie byli do tej pory tym zainteresowani. Jako powody wymieniali pracę zarobkową w kraju, życie prywatne, brak odpowiedniego finansowania czy też bariery językowe.

Studenci wybierają lektorat z języka obcego spośród języka angielskiego, języka niemieckiego, francuskiego, włoskiego i rosyjskiego. Są oni podzieleni na grupy pod względem poziomu

zaawansowania, jednak w ich odczuciu liczba godzin z lektoratu jest niewystarczająca, by w praktyce swobodnie się tym językiem posługiwać.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Dla kierunku o profilu ogólnoakademickim istotnym elementem jest możliwość publikowania wyników prac badawczych, co w przypadku ocenianego kierunku zostało spełnione poprzez prowadzenie czasopisma, będące wynikiem współpracy międzynarodowej

Studenci mają możliwość uczestniczenia w wymianach międzynarodowych w ramach programu Erasmus +. Posiadają oni podstawowe informacje na ten temat, jednak uczestnicy spotkania z ZO nie byli zainteresowani tym tematem. W programie studiów znajduje się lektorat z języka obcego, jednak z perspektywy studentów liczba godzin jest niewystarczająca by móc swobodnie posługiwać się językiem obcym w praktyce. Studenci mają możliwość uczęszczania na przedmioty prowadzone w języku obcym w ramach przedmiotów do wyboru.

Dobre praktyki

Współpraca międzynarodowa w zakresie prowadzenia czasopisma naukowego.

Opracowanie programu pn. „Kompleksowe umiędzynarodowienie działalności dydaktycznej i naukowej” oraz pierwsze jego efekty w postaci współpracy z innymi ośrodkami.

Zalecenia

Należy bardziej rozpropagować ofertę uczelni dotyczącą wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus + w grupie pracowników dydaktycznych i administracyjnych.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Wydział Turystyki i Rekreacji został umiejscowiony w osobnym budynku dydaktycznym zlokalizowanym na terenie kampusu uczelni. Odbywa się w nim większość zajęć teoretycznych. Sale wyposażone są w sprzęt multimedialny i są przestronne, a ich liczba zaspokaja potrzeby studentów kierunku turystyka i rekreacja. Poza tymi salami, uczelnia posiada pływalnię, siłownię, sale gimnastyczne, sale do gier zespołowych, sale do szermierki, sale do sportów walki i sale do fitnessu, sale do tańca, korty tenisowe, stadion LA, krytą bieżnię, boiska piłkarskie, halę widowiskowo-sportową. W budowie jest kolejna hala sportowa. Oprócz głównego budynku w centrum miasta, uczelnia posiada także obiekty w Górkach Zachodnich – Narodowe Centrum Żeglarstwa oraz Ośrodek Szkoleniowo-Sportowy w Raduniu. Część zajęć z różnych form fitnessu odbywa się w Fitness Klubie Akademos mieszczącym się na terenie uczelni.

Uczelnia dysponuje również bazą dydaktyczną umożliwiającą studentom prowadzenie badań naukowych. Laboratorium Wysiłku Fizycznego i Genetyki w Sporcie wyposażone jest w wysokiej klasy aparaturę badawczą, której część może służyć do badań związanych z rekreacją. W Laboratorium Psychologii Sportu i Zdrowia prowadzone są badania m.in. w tematyce zdrowotnej. Dostępna aparatura badawcza i testy (po SIOKO) oraz zakupione dodatkowo mierniki czasów reakcji i koordynacji senso-motorycznej a także WST (Wiedeński System Testowy) pozwalają na prowadzenie badań diagnostycznych i monitoringowych najwyższej jakości. Badania z zakresu spa&wellness umożliwia wyposażenie pracowni w budynku dydaktycznym wydziału. Obiekty te pozwalają na realizację zakładanych efektów kształcenia. W poszczególnych obiektach uczelni opracowano i wywieszono w widocznym miejscu regulaminy BHP. Większość obiektów dostępnych jest dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO wyrazili pozytywne opinie na temat infrastruktury dydaktycznej oraz sprzętu, który jest wykorzystywany w czasie zajęć. Ich zdaniem pozwala ona na właściwą realizację procesu kształcenia z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto liczba, powierzchnia oraz wyposażenie sal dydaktycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja, tj. do liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Uczestnicy spotkania zgłaszali uwagi odnośnie do niskiego standardu części pomieszczeń higieniczno-sanitarnych – jednakże baza uczelni jest kompleksowo remontowana. Studenci mają swobodny dostęp do stanowisk komputerowych z Internetem w udostępnianych im trzech pracowniach informatycznych oraz do stanowisk zlokalizowanych w holu głównym Uczelni.

Biblioteka i czytelnia są zlokalizowane w budynku niedaleko kampusu uczelni. Studenci mają dostęp do podręczników, ale także do baz danych takich jak: EBSCO (dodatkowo dostęp do pełnotekstowych baz Hospitality & Tourism Complete, SPORTDiscus oraz Academic Search Premier), Czasopisma Wydawnictwa LWWSport Package, Polska Bibliografia Lekarska, IBUK Libra – Wydawnictwo PWN, a także na licencjach krajowych dostęp do czasopism wydawnictwa Springer (1140 czasopism), Elsevier (1650 czasopism), Web of Knowledge, SCOPUS i Willey-Blackwell, a z komputerów sieci uczelnianej do czasopisma NATURE (lata 2006-2017) oraz SCIENCE (lata 1997-2017). Zbiory biblioteczne zapewniają dostęp studentom do literatury wskazanej w sylabusach. Pozycje drukowane, czasopisma i bazy elektroniczne zawierają aktualne pozycje z zakresu nauk o kulturze fizycznej oraz zagadnień turystyki i rekreacji. Bazy czasopism umożliwiają studentom przygotowywanie prac badawczych z tego obszaru. Liczba woluminów oraz wielkość czytelnia zapewniają dostępność zbiorów bibliotecznych.

Z punktu widzenia uczestników spotkania z ZO biblioteka zwiera niezbędną zalecaną im literaturę, jednak brak jest wystarczającej liczby niektórych najnowszych publikacji z zakresu wizytowanego kierunku. Z perspektywy widzenia studentów niejednokrotnie utrudnia to pisanie pracy dyplomowej.

Corocznie dokonywana jest ocena infrastruktury oraz zasobów bibliotecznych, w tym dostępności literatury wskazanej w sylabusach zarówno wśród pracowników, jak i studentów ocenianego kierunku. Uczelnia jest w trakcie remontu i rozbudowy, co daje szansę na dalszy rozwój i doskonalenie infrastruktury.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Baza dydaktyczna oraz laboratoria specjalistyczne zapewniają udział w badaniach dla przyszłych specjalistów z zakresu turystyki i rekreacji. Umożliwia ona osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, w tym w szczególności efektów w zakresie wiedzy i umiejętności związanych z badaniami naukowymi oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Rozmiar bazy dydaktycznej jest wystarczający do aktualnej liczby studentów oraz planów rozwoju kierunku. Studenci sygnalizują jednak konieczność poprawy stanu sanitarnego niektórych obiektów.

Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Studenci mają dostęp do zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Biblioteka i czytelnia są we właściwym stanie, a ich zasoby nie stanowią bariery dla osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Dostęp do literatury wskazanej w sylabusach jest zapewniony.

Słabą stroną, zdaniem studentów, jest brak wystarczającej liczby niektórych najnowszych publikacji z zakresu wizytowanego kierunku.

Dobre praktyki

Umożliwienie studentom korzystania z bazy sportowej w czasie wolnym.

Zalecenia

Dokonanie audytu stanu sanitarnego obiektów dydaktycznych.

Uzupełnienie literatury – zwłaszcza czasopism naukowych o najnowsze pozycje i zakup większej liczby egzemplarzy pozycji postulowanych przez studentów.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczestnicy spotkania z ZO wyrazili pozytywne opinie na temat opieki naukowej i dydaktycznej oferowanej przez jednostkę. Studenci mają swobodny dostęp do aktualnych informacji związanych z organizacją studiów i procedurami ich toku, w tym także o programach kształcenia. Uczestnicy spotkania zgodnie stwierdzili, że są informowani na każdych zajęciach o wymaganiach jakie muszą spełnić, a także o formach zaliczenia danego przedmiotu. Zasady te są omawiane przy pomocy sylabusów i są zrozumiałe i nie budzą żadnych zastrzeżeń. Wszelkie informacje publikowane są w formie komunikatów na stronie internetowej Wydziału oraz na tablicach w budynku jednostki. W razie odwołania przez nauczycieli akademickich zajęć lub konsultacji, zgodnie z opinią studentów obecnych na spotkaniu z ZO, informacje o tym są podawane w sposób zwyczajowy na stronie internetowej oraz drogą mailową. Uczestnicy spotkania z ZO wskazywali na sytuacje, w czasie których nauczyciele nie pojawiali się na zajęciach lub konsultacjach. W przypadku dyżurów studenci wystosowali oficjalne zgłoszenia, dzięki czemu władze dziekańskie zaczęły tę kwestię monitorować poprzez listę obecności oraz weryfikację telefoniczną. Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO zgodnie stwierdzili, że w zakresie konsultacji zauważyli zmiany i od nowego roku akademickiego wszyscy pracownicy uczelni informują o nieobecności z odpowiednim wyprzedzeniem. W przypadku zajęć studenci nie zgłaszali braku obecności nauczycieli akademickich drogą oficjalną. Na wydziale istnieje funkcja opiekun roku, jednak zdaniem członków spotkania z ZO jest ona niewykorzystywana przez studentów, gdyż nie mają oni takiej potrzeby.

Wśród mechanizmów motywujących studentów do osiągnięcia efektów kształcenia na wyższym poziomie należy wskazać stypendium Rektora dla najlepszych studentów, które może być przyznane studentom w liczbie nieprzekraczającej 10% studentów każdego kierunku prowadzonego na uczelni, według stanu określonego na dzień 30 września. Stypendium to można otrzymać za wysokie wyniki sportowe, osiągnięcia naukowe, średnią ocen oraz osiągnięcia artystyczne. Ponadto studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium socjalne, specjalne dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomogi. Szczegółowe zasady określa *Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku*, który jest ustalany w porozumieniu z samorządem studenckim. Ponadto członkowie samorządu mają również wpływ na podział środków przeznaczonych na pomoc materialną dla studentów, a także na ustaloną wysokość dochodu uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego, wysokość stypendium socjalnego przy uwzględnieniu dochodu na jednego członka rodziny, wysokość kwoty zwiększającej stypendium socjalne z tytułu zakwaterowania, wysokość stypendium specjalnego, rektora oraz zapomogi. Wszystkie te świadczenia są przyznawane przez Komisję Stypendialną i Odwoławczą Komisję Stypendialną, skład których w większości stanowią studenci. Uczestnicy spotkania z ZO wyrazili pozytywne opinie na temat procesu przyznawania świadczeń pomocy materialnej jako przejrzysty i niebudzący żadnych zastrzeżeń. Jak podkreślali, otrzymują należyte wsparcie w procesie ubiegania się o środki. Pozytywnie

oceniono dostęp do informacji dotyczących możliwości ubiegania się o pomoc materialną, w szczególności terminów składania wniosków oraz terminów procesu stypendialnego, a także wymaganych dokumentów, które są dostępne na stronie internetowej uczelni. Studenci uczestniczący w spotkaniu zgłaszali uwagi dotyczące punktowania osiągnięć sportowych w kontekście punktowania osiągnięć naukowych. Wg nich proporcje oceny nie są odpowiednie. Studenci nie posiadali wiedzy na temat wpływu samorządu studentów na zapisy regulaminu pomocy materialnej.

Studenci mają możliwość zindywidualizowania swojej ścieżki kształcenia za pomocą indywidualnego programu i planu studiów, który polega na rozszerzeniu wiedzy w ramach studiowanego kierunku dzięki łączeniu dwóch lub więcej specjalności w obrębie jednego lub więcej kierunków, udziałowi studentów w pracach badawczych, rozszerzeniu listy przedmiotów oraz zwolnieniu z obowiązku zaliczenia innych. Ponadto na uczelni funkcjonuje indywidualna organizacja studiów oraz indywidualny tygodniowy rozkład zajęć. Pierwsza z form polega na indywidualnej realizacji obowiązujących założeń w planie i programie studiów i mogą się o nią ubiegać studenci z osiągnięciami sportowymi, działający na rzecz uczelni a także z niepełnosprawnościami. W pozostałych przypadkach decyzję podejmuje dziekan. Druga forma zakłada realizację zajęć w innych terminach (z innymi grupami) niż wynikałoby to z właściwego planu zajęć. Uczestnicy spotkania z ZO posiadali wiedzę na temat indywidualnej organizacji studiów oraz indywidualnego tygodniowego rozkładu zajęć. Ich zdaniem zasady są jasne i nie budzą żadnych zastrzeżeń. Natomiast studenci nie potrafili określić czym jest indywidualny program i plan studiów.

Studenci mają możliwość zaangażowania się w życie Uczelni poprzez działalność w samorządzie studentów. Zrzeszeni członkowie aktywnie uczestniczą w spotkaniach organów na szczeblu wydziałowym oraz ogólnouczelnianym, reprezentują stanowisko studentów w konkretnych sprawach, zabierają głos w sytuacjach konfliktowych przed władzami wydziału. Ponadto zajmują się organizacją wydarzeń społeczno- kulturalnych. Jednostka zapewnia na potrzeby działalności samorządu studenckiego niezbędną bazę lokalową wyposażoną w sprzęt biurowy i inne środki trwałe potrzebne do prawidłowego funkcjonowania. Samorząd studentów nie ma określonego budżetu na działalność, jednak o środki finansowe wnioskuje zadaniowo, co zdaniem członków samorządu jest wystarczające w zakresie przedsięwzięć jakie podejmują.

W ramach Wydziału funkcjonują trzy koła naukowe: Studenckie Koło Naukowe Psychologii Prozdrowotnej Aktywności Fizycznej, Koło Naukowe Aktywności Fizycznej Kobiet w Okresie Reprodukcyjnym KN „AFKOR”, Koło Naukowe Rekreacji Ruchowej i Promocji Zdrowia. Studenci działający w kołach naukowych mają możliwość prowadzenia badań naukowych związanych z własnymi projektami, ale także mogą uczestniczyć w badaniach naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich. Wyniki tych badań niejednokrotnie są wykorzystywane w pracach dyplomowych. Ponadto biorą oni udział w konferencjach naukowych jako prelegenci, ale także pomagają w ich organizacji. W związku z prowadzonymi badaniami niejednokrotnie nawiązują współpracę z instytucjami społecznymi, państwowymi oraz prywatnymi przedsiębiorstwami. Dodatkowo studenci mają możliwość udziału w stażu naukowo-badawczym, który jest proponowany osobom czynnie działającym w kołach naukowych, wyróżniającym się na tle grupy. Przedstawiciele kół naukowych uczestniczący w spotkaniu z ZO wyrazili pozytywne opinie na temat możliwości związanych z poszerzaniem swojej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w ramach działalności dodatkowej. Ich zdaniem uczelnia pozwala im na zdobycie praktycznego doświadczenia w prowadzeniu badań naukowych z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu, dzięki samodzielnej pracy. Członkowie kół naukowych nie posiadali wiedzy na temat możliwości uzyskania finansowania od uczelni. Nie próbowali oni uzyskać go nawet w momencie wyjazdu na konferencję w celu prezentacji wyników badań. Wiedzy na temat

możliwości finansowania kół naukowych nie posiadali również członkowie samorządu studenckiego.

Na uczelni funkcjonuje Akademickie Centrum Karier, które oferuje indywidualne rozmowy doradcze, pomoc w przygotowaniu CV i listu motywacyjnego, pomoc z zakresu przedsiębiorczości, informacje o pracodawcach. Ponadto organizuje grupowe spotkania informacyjne, warsztaty poświęcone pisaniu dokumentów aplikacyjnych, pomoc w przygotowaniu się do rozmów kwalifikacyjnych oraz procesu rekrutacji i selekcji pracowników oraz gromadzi informacje o ofertach pracy i praktyk, studiach, kursach, szkoleniach, pracach wakacyjnych, pracach dorywczych i wolontariacie. Studenci wizytowanego kierunku wiedzieli o istnieniu ACK, nie potrafili jednak wskazać na konkretne działania jakie są podejmowane na ich korzyść.

Studenci biorący udział w spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili obsługę administracyjną w zakresie pomocy materialnej, zgłaszali natomiast uwagi w stosunku do obsługi w dziekanacie. Z ich perspektywy niejednokrotnie byli traktowani w nieuprzejmy sposób, co jak sami zauważyli może być skutkiem zbyt dużej liczby interesantów przypadających na jedną osobę w przypadku studiów I stopnia. Studenci nie zgłaszali nigdzie uwag w tym zakresie, mogą wyrazić swoją opinię dotyczącą dostępności i kompetencji pracowników dziekanatu w sześciostopniowej skali w ankiecie oceny zajęć dydaktycznych. Rażąco nieprawidłowości zgłaszają władzom dziekańskim lub członkom samorządu studenckiego, które są na bieżąco analizowane i rozwiązywane, jak w przypadku braku obecności nauczycieli akademickich na konsultacjach.

Członkowie samorządu studenckiego biorą udział w cyklicznych przeglądach dotyczących regulaminów związanych ze studentami, wszelkie zmiany w tych dokumentach wprowadzane są po zatwierdzeniu przez samorząd. Zasady rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów określa *Regulamin Studiów* oraz wewnętrzne zasady funkcjonowania wydziału. Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO nie posiadali wiedzy na temat formalnych możliwości z tym związanych, wiedzą jednak, że mogą zgłosić się z prośbą o pomoc do członków samorządu studenckiego oraz władz dziekańskich.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci wizytowanego kierunku otrzymują pomoc związaną z procesem dydaktycznym, a także wejściem na rynek pracy oraz podnoszeniem własnych kompetencji. Mają oni możliwość uzyskania stypendium rektora dla najlepszych studentów, socjalnego, specjalnego dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomogi. Zasady wnioskowania o te świadczenia są dla nich zrozumiałe. Uczestnicy spotkania z ZO nie posiadali wiedzy na temat tego, że członkowie samorządu mają wpływ na treść *Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania...*, co mogło mieć wpływ na zgłaszanie uwag na temat tego procesu i jednocześnie jest jego słabą stroną. Studenci mają możliwość zindywidualizowania procesu kształcenia poprzez trzy formy, które odpowiadają różnym sytuacjom życiowym, a także wspomagają proces samokształcenia się oraz podnoszenia umiejętności i kompetencji społecznych. Studenci mogą aktywnie uczestniczyć w działalności samorządu studentów, kół naukowych czy też Akademickiego Związku Sportowego. Mocną stroną zapewnianej opieki jest możliwość dostępu do specjalistycznego sprzętu laboratoryjnego dzięki któremu studenci nabywają praktyczne umiejętności prowadzenia badań naukowych przy własnych projektach, ale także w badaniach nauczycieli akademickich. Niestety studenci zrzeszeni w kołach naukowych nie posiadali informacji na temat możliwości finansowania ich działalności. Na uczelni funkcjonuje Akademickie Biuro Karier, które pomaga studentom w zdobywaniu doświadczenia oraz w podnoszeniu własnych kompetencji związanych z wejściem na rynek pracy. Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną, jednak uczestnicy spotkania z ZO zgłaszali uwagi odnośnie do obsługi związanej z procesem dydaktycznym. Studenci nie posiadali wiedzy na temat formalnych możliwości związanych ze zgłaszaniem skarg i

rozpatrywaniem wniosków, wiedzieli jednak, że w sytuacjach konfliktowych mogą się zgłosić do samorządu studenckiego i władz dziekańskich, co zostało poparte konkretnym przykładem w formie wprowadzonego monitoringu obecności na konsultacjach na wniosek studentów.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Stworzenie studentom możliwości wypowiedzenia się na temat procesu związanego z przyznawaniem pomocy materialnej oraz *Regulaminu*. Obecnie wszystkie dokumenty związane ze studentami opiniowane są i zatwierdzane przez członków samorządu studenckiego. Wskazane jest, aby studenci wizytowanego kierunku posiadali na ten temat wiedzę, a tym samym mieli możliwość zgłoszenia własnych uwag, które niejednokrotnie posiadają. Warto by członkowie samorządu studenckiego zbierali opinie od studentów i mieli na ten temat pogląd całej społeczności studenckiej, co pozwoli na monitorowanie i ulepszanie procesu przyznawania pomocy materialnej w pełnym zakresie.

7. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
<i>Świadczenia pomocy materialnej nie są wystawiane zgodnie z wymogami i procedurą KPA. Wskazane jest wydawanie w formie pisemnej decyzji administracyjnych odnoszących się do pomocy materialnej.</i>	Przeanalizowano treść sylabusów oraz opracowano wskazówki dotyczące ich wypełniania. Treść sylabusów podlega okresowej ocenie dokonywanej przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Skuteczność podjętych działań potwierdza brak zastrzeżeń dotyczących kompleksowości treści przedstawionych do wglądu Zespołu Oceniającego sylabusów.
<i>Treści programowe wymagane standardami kształcenia zostały uwzględnione w przedstawionych sylabusach, przy czym można wskazać pewne niedociągnięcia wymagające uzupełnienia.</i>	W obecnie obowiązującym porządku prawnym brak standardów kształcenia dla kierunku „turystyka i rekreacja”. Zespół Oceniający nie zgłasza uwag do treści ujętych w sylabusach realizowanych obecnie zajęć dydaktycznych.
<i>Plany i programy studiów pierwszego i drugiego stopnia wymagają korekty, uwzględniającej spełnienie wymagań standardów kształcenia i jasny podział pomiędzy studiami pierwszego i drugiego stopnia. Plany i programy kształcenia wymagają poprawy w zakresie zapewnienia na studiach niestacjonarnych minimalnej liczby godzin z zakresów objętych standardami kształcenia.</i>	W obecnie obowiązującym porządku prawnym brak standardów kształcenia dla kierunku „turystyka i rekreacja”. Dokonano wyraźnego podziału pomiędzy studiami pierwszego i drugiego stopnia (wyraźne zróżnicowanie treści programowych, a także dwa różne profile studiów na obu poziomach kształcenia). Zespół Oceniający nie zgłasza uwag w omawianym zakresie.

<i>Wskazane jest określanie zadań praktycznych wynikających z zakresu realizowanych zajęć i w sposób umożliwiający ich ocenę.</i>	Przyjęty obecnie podział na studia I stopnia o profilu praktycznym i studia II stopnia o profilu ogólnoakademickim uwzględnia konieczność realizacji na studiach o profilu praktycznym zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.
<i>W ocenianej jednostce brak wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.</i>	Uchwałą nr 32 Senatu Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku z dnia 19 września 2012 r. w sprawie zatwierdzenia Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia wprowadzono system zapewniania jakości kształcenia, którego rozwiązania przeniesiono na poziom Wydziału. Skuteczność wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia Zespół Oceniający szczegółowo omówił i ocenił w kryterium 3.

Przewodniczący Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. Janusz Iskra

